

องค์ประกอบที่ ๖ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

หลักการ

การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องมีระบบและกลไกการดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ โดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างกันตามปรัชญา และธรรมชาติของแต่ละมหาวิทยาลัย และมีการบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่นๆ โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่ฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ จำนวน ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

- ๖.๑ ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
- ๖.๒ การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม
- ๖.๓ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ : ระบบและกลไกการดำเนินงานบูรณาการศิลปะและวัฒนธรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

ช่วงเวลาข้อมูล : ปีการศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้

มหาวิทยาลัยต้องมีนโยบาย แผนงาน โครงสร้าง และการบริหารจัดการงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมทั้งการอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามจุดเน้นของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการบูรณาการการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการดำเนินงานบูรณาการศิลปะและวัฒนธรรม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
๒. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต
๓. มีการเผยแพร่กิจกรรมหรือการบริการด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมต่อสาธารณชน
๔. มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต
๕. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต
๖. มีการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรมและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ : การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้: ผลผลิต/ผลกระทบ

ช่วงเวลาข้อมูล : ปีการศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การส่งเสริมและสนับสนุน หมายถึง การให้ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการหรือกิจกรรมให้มีความสมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาสและกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถจะดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน

ศิลปะ คือ งานสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมสร้างความสุนทรีย์ ความงาม และความสุข แก่ผู้คน สภาพแวดล้อม และสังคม เพื่อพัฒนาการยกระดับความมีสุนิยม ความสุนทรีย์ เข้าใจคุณค่าและความสำคัญของศิลปะ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

วัฒนธรรม หมายถึง ความเจริญงอกงามของมวลมนุษย์ที่มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เช่น เรื่องความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ซึ่งก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรม โดยสามารถเห็นได้จากพฤติกรรมในวิถีชีวิตและสังคม รวมทั้งผลที่เกิดจากกิจกรรมหรือผลผลิตกิจกรรมของมนุษย์ วัฒนธรรมมีลักษณะเฉพาะและมีลักษณะสากล เปลี่ยนแปลงตามสมัยนิยม วัฒนธรรมปัจจุบันที่ดีควรมีความสอดคล้องกับความเป็นสากล แต่มีรากฐานของวัฒนธรรมตนเองที่มีคุณค่า สำหรับวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง วัฒนธรรมที่แสดงความเป็นอุดมศึกษาที่ถือเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม มีความเจริญงอกงามทางปัญญา ความรู้ ความคิด ทศนคติ และจิตใจ การมีน้ำใจเสียสละและการมีส่วนร่วมกับสังคม สามารถเป็นผู้นำที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคม มีวัฒนธรรมในวิถีชีวิตมหาวิทยาลัยที่นำศรัทธาเป็นที่ยอมรับ มีบทบาทต่อการปกป้องวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย และพัฒนาแนวทางการดำรงชีวิตท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมสากลได้เหมาะสมอย่างฉลาดรู้

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)
๒. บรรลุเป้าหมายตามแผนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคม
๔. ได้รับการยกย่องระดับชาติ
๕. ได้รับการยกย่องระดับนานาชาติ

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ข้อมูลที่ต้องการ

๑. นโยบาย แผน ระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม
๒. โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรม รวมทั้งตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จ
๓. รายงานสรุปผลหรือประเมินโครงการหรือกิจกรรม
๔. หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจหรือแบบสอบถามหรือแบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
๕. รายงาน รางวัลที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ระดับชาติและนานาชาติ จากสถาบันหรือหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ : การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต/ผลกระทบ

ช่วงเวลาข้อมูล : ปีการศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การพัฒนาสุนทรียภาพ หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่เป็นระบบเกี่ยวกับความงามทางศิลปะและวัฒนธรรม ที่มีผลกระทบต่อบุคคล สถาบัน สภาพแวดล้อม และสังคมในแนวทางที่ดีขึ้น โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับร่วมกันได้ ผลการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือสร้างสิ่งใหม่ต้องไม่เป็นการทำลายคุณค่าทางสุนทรียของศิลปะและวัฒนธรรมเดิม การพัฒนาเชิงวัฒนธรรมสามารถสร้างวัฒนธรรมใหม่ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีนวัตกรรมใหม่ทั้งทางเทคโนโลยี ระบบสังคม และความนิยม เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างสันติสุข

สุนทรียะทางศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง คุณค่าทางความงามของศิลปะและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้และความรู้สึก สามารถจรรโลงจิตใจให้มีความสุข มีรสนิยม ก่อให้เกิดวิถีชีวิตมนุษย์ที่งดงาม สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่เข้าใจและผูกพัน ตลอดจนการรับรู้ถึงคุณค่าที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมของศิลปะและวัฒนธรรมเชิงประวัติศาสตร์เพื่อการดำรงรักษาสืบไป

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี
๒. อาคารสถานที่ สะอาดถูกสุขลักษณะ และตกแต่งอย่างสุนทรีย์
๓. ปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์ให้สวยงาม สอดคล้องกับธรรมชาติ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. มีพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมต่อการจัดกิจกรรม และมีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
๕. ระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนิสิตไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ ข้อ	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ

ข้อมูลที่ต้องการ

๑. หลักฐานที่แสดงรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมที่พัฒนาสุนทรียภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินการในแต่ละปีการศึกษา
๒. โครงการหรือกิจกรรมที่แสดงรายละเอียดที่กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม สามารถประเมินได้
๓. รายงานสรุปผลหรือประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมที่พัฒนาสุนทรียภาพทางศิลปะและวัฒนธรรม
๔. หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจหรือแบบสอบถามหรือแบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
๕. ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ปรากฏในประเด็นการพิจารณาในข้อ ๒ และข้อ ๓